

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

VII. An credant sancta oecumenica Concilia in caussis Fidei, quorum sententiae postea ab vniuersa Ecclesia receptae sunt, errasse. Et an liceat decreta eorum rursus in dubium vocare?

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

non amplectentes verissime esse membra catholice Ecclesie Dei, & hoc tempore veram Dei Ecclesiam, iuxta dictum: Oves meæ vocem meam auferunt. Et in his nostris cœtibus vere sunt electi multi, iuxta dictum: Quos elegit, hos & vocavit. Et multorum confessio in supplicij ostendit præsentiam Spiritus sancti. Ac doctrinam nostrarum Ecclesiarum congruere cum veteris & purioris Ecclesie sententia, fieri necesse est eos, qui dextere iudicant. Nec ideo nostre Ecclesie non sunt membra catholice Ecclesie Dei, quia in aliquibus est infirmitas & ignorantia aliqua, qui tamen retinent fundamentum, & sunt dociles, nec oppugnant agnicam veritatem, quia de infirmis scriptum est: Infirmos assumite. Item: Alius supra fundamentum extruit stilipulas.

De altera parte articuli distinguo. Certissimum est defensores idolorum & errorum pugnantium cum mandatis diuinis & articulis fidei, præsertim patefacta veritate, non esse membra catholice Ecclesie Dei, vt apud Iudæos blasphemi & parricida, qui aduersabantur Christo & Apostolis, non erant membra catholice Ecclesie Dei. Tales nunc sunt Pontifices Romani & eorum satellites, qui agnitæ veritati aduersantur, & scœtiam exercent in homines pios. Fuerunt autem ante hanc lucem Euangelij multi sub eis, vt Bernardus, Bonauentura, & alij multi, qui etsi habuerunt contagia errorum, tamen de fundamento melius senserunt quam plerique alij. Taxarunt etiam crassos errores. Hos confugientes ad misericordiam, & deplorantes ignorantiam suam, fuisse membra catholice Ecclesie, non negamus, vt etiam sub impijs Pontificibus & Pharisæis scintilla veræ doctrinæ in Nicodemo, Pharisæo, & alijs multis similibus fuit, qui dociles erant, & veritatem quærebant. Si qui nunc tales sunt exorta luce Euangelij, qui tamen infirmi sunt, hoc hortamur, vt discant doctrinam patefactam, & vincant infirmitatem suam, nec suo exemplo stabiliant idolorum cultus & errores, iuxta dictum: Fugite idola.

SEPTIMA QUÆSTIO.

AN CREDANT, SANCTA OECUMENICA CONCILIA IN CAUSIS FIDEI, QUORUM SENTENTIA POSTEA AB VNIuersa Ecclesia recepta sunt, errasse. Et an liceat decreta eorum rursus in dubium vocare?

RESPONDEO DE SECUNDA PARTE. Si quid illa Synodus decreuit contra mandata diuina, seu contra articulos fidei, necesse est illud decretum taxare. Vt cum proxima Tridentina Synodus decretum fecit: Hominem semper debere dubitare, an sit in gratia. Hic impio decreto necesse est aduersari. Tollit enim

articulum: Credo remissionem peccatorum, & doctrinam de hoc articulo in scriptis Prophetis & Apostolicis expresse traditam, ve in hoc dicto: Iustificati fide pacem habemus. Confirmata sunt in Synodis inuocatio hominum mortuorum, satisfactiones & indulgentiæ, & adoratio panis in circumgestatione. Item, Prohibitio coniugij. His manifestis erroribus contradici necesse est: constat enim Synodos non condere nec abolere articulos fidei, nec posse abolere vllum mandatum Dei. Semper igitur tenenda est regula: Si quis aliud Euangelium docet, anathema sit. Hæc de secunda parte huius articuli satis sit dixisse. Sciunt enim omnes sani hanc nostram responsionem veram & firmam esse.

IN PRIORE PARTE ARTICVLI mirifice sunt præiugia. Interrogamur in genere, An sanctæ Synodi œcumenicæ ac receptæ errauerint? Hac generali interrogatione odia contra nos accendere student, quod videamur omnes Synodos & omnia acta in synodis reprehendere. Nos vero palam fatemur, oportere in Ecclesia iudicia esse, & affirmamus multas pias synodos fuisse, & profuisse Ecclesiæ, & maxime optamus nunc in his disidijs recte constitui iudicium Ecclesiæ. Sed hoc quoque dicimus, Euangelium prolatum ex sint æterni Patris, & legem Dei, qua vniversam rationalem creaturam sibi obligatam esse voluit, non posse ab vlla synodo mutari aut aboleri, iuxta dictum. Verbum Domini manet in æternum. Dicimus etiam, Synodus in dijudicatione dogmatum non habere potestatem regiam seu prætoriam. Cum ad politica iudicia afferretur dubitatio de lege aliqua, rex aut prætor dubia verba legis humanæ interpretatur, & circumstantiam determinat. Hæc interpretatio & determinatio valet propter autoritatem regiam seu prætoriam, & parere necesse est, quia Deus hac autoritate magistratum armavit. Sed his politicis iudicijs dissimilia sunt iudicia Ecclesiæ de doctrina. Cum est controversia allata *in parte xxi diabolus* ad synodum, & pia synodus pronuntiat quam interpretationem amplectatur, valet sententia non propter autoritatem ordinis, sed propter verbum Dei, de quo pij suam confessionem alijs ostendunt, & ex fontibus ipsis docent, hanc esse perpetuam scripturæ Propheticæ & Apostolicæ sententiam & non aliam. Narrant etiam vnde acceperint suam sententiam. Vt cum Anabaptistæ contendunt, pios non debere vti defensione iudiciorum, quia dictum sit: Si quis eripuerit tibi tunicam, relinque ei & pallium. Synodus pronuntiat, hic non prohiberi nec damnari iudicia, nec petitionem defensionis in iudicio, quia alibi expresse & sæpe comprobatus est ordo politicus, & ex fontibus ostendit discrimen iusticiæ Spiritus seu æternæ, & ordinis politici. Ita Synodi sententia est confessio pij cætus, quæ est vera, & valet propter fontes, necesse est enim

enim

eam fidem nisi uerbo Dei. Sed tamen Ecclesia audienda est, quæ docet nos de fontibus, iuxta dictum: Nisi arassetis uitula mea, non inuenissetis. E t quia aliquæ synodi lapsæ sunt, & omnibus temporibus homines labi possunt, ideo decreta synodorum ad normam, id est ad legem Dei & ad articulos fidei conferenda sunt.

Fuit frequentissima synodus Sýrmiensis, ubi mutatum est uocabulum in simbolo *ὁμοούσιον*, & supposita uox *ὁμοιος*. Hanc perniciosam mutationem rursus emendauerunt sancti propter testimonia Prophetica & Apostolica, non deterriti synodi frequentia. V t autem antea diximus, nos amplecti symbola, Apostolicum, Nicenum & Athanasianum: Ita expresse affirmamus, nos amplecti omnium Synodorum decreta, cum his symbolis congruentia, ut congruit Antiochena Synodus, quæ damnauit Samosatenu, & antecessit Nicenam annis 60. Ibi cum conuenissent multi, qui discipulos Apostolorum audierant, non addiderunt nouam interpretationem, sicut ambigæ legi reat prætor addit nouam determinationem. Sed testati sunt, à Ioanne hanc sententiam traditam esse, quod *λόγος* ibi significat *λόγος ὑψιστάτος*. Et protulerunt dicta de filio ante assumptionem humanæ naturæ. Item dicta de eius omnipotentia: Ego uitam æternam do eis. Quæ enim esset audacia de re tanta nouam interpretationem gignere, & addere Deo coæternum filium, nisi antea doctrina de filio testimonijs Prophetarum & Apostolorum tradita esset? Docentur ergo & confirmantur pijs testimonijs, iuxta dictum: Et tu conuersus conuincema fratres tuos. S E C V N D A est Nicena Synodus, quæ rursus restituta est, hanc doctrinam propagatam esse ab Apostolis, & protulit dicta Prophetica & Apostolica. Eadem Synodus fecit decretum contra Nouatianos, & iussit recipi lapsos redeuntes ad pœnitentiam. Hæc quoque Synodus tantum testis fuit de doctrina antea tradita. Quomodo enim auderent homines lapsi promittere reconciliationem, nisi uoluntas Dei expressa esset in scriptis Prophetis & Apostolicis? Allegabantur etiam exempla superiorum temporum: Receptus est Petrus. Ioannes adolescentem, qui se adiunxerat latronibus, recepit. Paulus recepit Corinthiū incestum. Congruunt cum Symbolis & Constantinopolitana Synodus, quæ à Theodosio seniore instituta fuit. Et deinde Theodosij i. tempore Synodus Ephesina. Item Martiani tempore Chalcedonenfis, in quibus doctrina de duabus naturis in filio recitata est, quæ cum Symbolis congruit.

Fuit & pia Synodus Gågrensis contra superstitiones monachorum congregata, qui damnabant coniugia, & prohibebant quosdam cibos, & reiecta communi congregatione in administratione Sacramentorum seorsum conueniebant, quia nolebant interesse ministris pastorum, qui erant mariti. Denique scimus fuisse multas pias Syno-

dos & utiles Ecclesiae, & Deo gratias agimus, quod subinde aliquas Synodos rexit ad emendationem errorum.

Sed fuerunt aliae congregationes, quarum etiam fuit magna frequentia, in quibus facta sunt decreta contraria Symbolis, ut in Synodo & Arimino tempore Constantij, ubi decretum est, ut pro ^{decretis} ~~decretis~~ deinceps legeretur ^{scripturae} ~~scripturae~~, quod partes dissentientes uiderentur hoc cothurno coniungi posse. Id gratum fuit Imperatori, Talia exempla ostendunt posse errare Synodos, & decreta earum conferenda esse ad normam, quae nequaquam est ambigua aut mutabilis, uidelicet ad scripturae Propheticae & Apostolicae, & symbola. Ideo Synodorum decreta cum hac norma pugnantia taxare necesse est, quale est Synodi Constantiensis decretum, quod unam partem coenae Domini populo admittit. Sic & de ceteris impijs decretis, qualia multa in proxima Synodo Tridentina facta sunt, iudicandum est. Haec de Synodis hoc loco breuiter respondeo.

OCTAUA QVAESTIO.

AN CREDANT IN SANCTA CATHOLICA Ecclesia septem Sacramenta esse, Et, An credant ea esse efficacia & certa signa gratiae?

RESPONDEO. Nego esse septem illa, quae Papistae numerant. Nam ritus Papisticus unctionis, qui nunc in usu est, manifesta impietas. Consecrationes olei, quae nunc fiunt, sunt similes Magicis. Additur item inuocatio hominum mortuorum. Haec expresse damnamus. Falso autem citantur exempla Apostolorum, qui adhibebant olea ad curationem morborum. Nunc fingunt unctione tolli peccata, & manifestum est, huic ritui unctionis non esse adiunctam promissionem gratiae. RITVS confirmationis, quem retinent Pontificij, prorsus inane spectaculum est, nec mandatum Dei nec promissionem gratiae adiunctam habet. Cum autem Sacramenta nominentur actiones a Deo instituta, ut sint testimonia promissionis gratiae, ideoque habeant adiunctam promissionem, affirmo haec duo, Baptismum & Coenam Domini esse Sacramenta. Si quis etiam Absolutionem uult nominare Sacramentum, non repugno, Quia promissio addita est: Quorum remiseritis peccata, &c. De effectu autem plane dico, In adultis fidem propriam in usu Sacramentorum necessariam esse, qua singuli sustentent se promissione gratiae, & intuentes testimonium illud, confirmentur, ac statuunt, non propter hanc obedientiam dari gratiam, sed gratis propter filium Dei, iuxta dictum: Iustificamur autem gratis per redemptionem quae est in Christo Iesu per fidem.

EXPRESSE